

แม่บทสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น

ร่างมาตรฐานการสอบบัญชี

แม่บทสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น

สารบัญ

	ย่อหน้าที่
คำนำ	1-4
หลักเกณฑ์เกี่ยวกับจรรยาบรรณและมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ	5-9
คำจำกัดความของงานที่ให้ความเชื่อมั่น	10-11
งานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่นและงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง	12-13
งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลและงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด	14-16
ขอบเขตของแม่บท	17-19
รายงานสำหรับงานที่ไม่ให้ความเชื่อมั่น	20-21
เงื่อนไขเบื้องต้นก่อนการรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น	22-25
องค์ประกอบของงานที่ให้ความเชื่อมั่น	26
ความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสามฝ่าย	27-38
เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น	39-41
เกณฑ์	42-49
หลักฐาน	50-82
รายงานที่ให้ความเชื่อมั่น	83-92
เรื่องอื่น	93-95
การใช้ชื่อของผู้ประกอบวิชาชีพโดยไม่เหมาะสม	96
ภาคผนวก1	ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชี และความสัมพันธ์ของแต่ละประกาศ และความสัมพันธ์ที่มีต่อคู่มือประมวลจรรยาบรรณที่ออกโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณ
ภาคผนวก2	งานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่นและงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง
ภาคผนวก3	บทบาทและความรับผิดชอบ
ภาคผนวก4	การจัดประเภทของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น

คำนำ

1. แม่บทฉบับนี้ให้คำจำกัดความและอธิบายองค์ประกอบและวัตถุประสงค์ของงานที่ให้ความเชื่อมั่นและงานที่ต้องใช้มาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานงานสอบทานและมาตรฐานงานที่ให้ความเชื่อมั่น (จากนี้รวมเรียกว่ามาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่น)
2. แม่บทฉบับนี้ไม่ใช่มาตรฐาน ดังนั้นจึงมิได้ให้ข้อกำหนด (หรือหลักการพื้นฐาน หรือวิธีปฏิบัติที่จำเป็น) เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานตรวจสอบ งานสอบทาน หรืองานที่ให้ความเชื่อมั่น¹ ดังนั้นรายงานที่ให้ความเชื่อมั่นจึงไม่สามารถกล่าวอ้างว่าได้ปฏิบัติตามแม่บทฉบับนี้ หากแต่ต้องอ้างอิงมาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ข้อกำหนด การนำไปปฏิบัติและคำอธิบายอื่น คำนำ และคำจำกัดความซึ่งสอดคล้องกับแม่บทฉบับนี้และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ งานสอบทาน หรืองานที่ให้ความเชื่อมั่นอื่น ภาคผนวก 1 แสดงถึงขอบเขตของประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชีและความสัมพันธ์ของแต่ละประกาศและความสัมพันธ์ที่มีต่อคู่มือประมวลจรรยาบรรณที่ออกโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณ
3. แม่บทฉบับนี้ให้กรอบในการอ้างอิงสำหรับ
 - (ก) ผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้ความเชื่อมั่น
 - (ข) บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นซึ่งรวมถึงผู้ใช้ข้อมูลจากรายงานที่ให้ความเชื่อมั่นและผู้ที่ว่าจ้างผู้ประกอบวิชาชีพ (“ผู้ว่าจ้าง”) และ
 - (ค) คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชีในการพัฒนามาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่น คำอธิบายวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบ และอื่น ๆ
4. ภาพรวมของแม่บทฉบับนี้มีดังต่อไปนี้
 - คำนำ แม่บทฉบับนี้เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่ปฏิบัติโดยผู้ประกอบวิชาชีพ
 - คำจำกัดความ “งานที่ให้ความเชื่อมั่น” ส่วนนี้ให้คำจำกัดความของงานที่ให้ความเชื่อมั่นและการแบ่งแยกงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรงจากงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น และงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลจากงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด
 - ขอบเขตของแม่บท ส่วนนี้ระบุถึงการแบ่งแยกงานที่ให้ความเชื่อมั่นกับงานอื่น เช่น งานให้คำปรึกษา

¹ ดูที่คำนำของมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ มาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานงานสอบทาน มาตรฐานงานที่ให้ความเชื่อมั่นอื่น และมาตรฐานงานบริการเกี่ยวเนื่อง

- เงื่อนไขเบื้องต้นก่อนการรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น ส่วนนี้กำหนดเงื่อนไขเบื้องต้นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพก่อนการรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น
- องค์ประกอบของงานที่ให้ความเชื่อมั่น ส่วนนี้ระบุและกล่าวถึงองค์ประกอบ 5 ประการของงานที่ให้ความเชื่อมั่นซึ่งประกอบด้วย ความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งสามฝ่าย เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น เกณฑ์ หลักฐาน และรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น โดยอธิบายถึงความแตกต่างที่สำคัญระหว่างงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด ในส่วนนี้ยังกล่าวถึงความหลากหลายของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น ลักษณะที่กำหนดไว้สำหรับเกณฑ์ที่เหมาะสม ความเสี่ยงและความมีสาระสำคัญของงานที่ให้ความเชื่อมั่น และการแสดงข้อสรุปของงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลและงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด
- เรื่องอื่น ในส่วนนี้กล่าวถึงความรับผิดชอบในการติดต่อสื่อสารอื่นที่นอกเหนือจากในรายงานที่ให้ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบวิชาชีพ เอกสารหลักฐาน และความหมายโดยนัยของผู้ประกอบวิชาชีพในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นหรือข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับจรรยาบรรณและมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ

5. การควบคุมคุณภาพภายในสำนักงานที่ปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นและการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจรรยาบรรณซึ่งรวมถึงข้อกำหนดด้านความเป็นอิสระได้รับการยอมรับว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สาธารณะและเป็นส่วนประกอบของงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่มีคุณภาพสูง งานดังกล่าวปฏิบัติตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่น ซึ่งอยู่ภายใต้พื้นฐานดังต่อไปนี้
 - (ก) สมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นและผู้สอบทานการควบคุมคุณภาพ (สำหรับงานที่มีผู้สอบทานที่ได้รับการแต่งตั้ง) ต้องปฏิบัติตามคู่มือประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชีที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่น หรือข้อกำหนดทางวิชาชีพอื่น หรือกฎหมาย หรือข้อบังคับซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นตามที่กำหนดในคู่มือประมวลจรรยาบรรณ และ
 - (ข) ผู้ประกอบวิชาชีพที่ปฏิบัติงานเป็นสมาชิกของสำนักงานซึ่งปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1² หรือข้อกำหนดทางวิชาชีพอื่น หรือกฎหมาย หรือข้อบังคับ เกี่ยวกับความรับผิดชอบของสำนักงานต่อระบบการควบคุมคุณภาพ ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นไปตามที่กำหนดในมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1

² มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 “การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานที่ให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนงานบริการเกี่ยวเนื่อง”

คู่มือประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

6. คู่มือประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในส่วน ก กำหนดหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้
 - (ก) ความซื่อสัตย์สุจริต
 - (ข) ความเที่ยงธรรม
 - (ค) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ
 - (ง) การรักษาความลับ และ
 - (จ) พฤติกรรมทางวิชาชีพ

7. คู่มือประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในส่วน ก กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการประยุกต์เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ ประเมินความมีนัยสำคัญของปัญหาและอุปสรรคที่ระบุได้ และใช้มาตรการป้องกันเพื่อขจัดหรือลดปัญหาและอุปสรรคให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เมื่อจำเป็น

8. คู่มือประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในส่วน ข อธิบายถึงความเป็นอิสระและการนำเอากรอบแนวคิดตามส่วน ก มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์เฉพาะสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการทางวิชาชีพ คู่มือประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้คำจำกัดความของความเป็นอิสระว่าประกอบด้วยความเป็นอิสระด้านจิตใจและความเป็นอิสระอันเป็นที่ประจักษ์ ความเป็นอิสระเป็นมาตรการป้องกันสำหรับความสามารถในการให้ข้อสรุปงานที่ให้ความเชื่อมั่นโดยปราศจากอิทธิพลซึ่งอาจส่งผลเสียต่อข้อสรุป ความเป็นอิสระเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อเป็นไปอย่างเที่ยงธรรมและคงไว้ซึ่งเจตคติของการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1

9. มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 กำหนดความรับผิดชอบของสำนักงานในการจัดให้มีและคงไว้ซึ่งระบบการควบคุมคุณภาพสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น การปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 กำหนดให้สำนักงานต้องจัดให้มีและคงไว้ซึ่งระบบการควบคุมคุณภาพซึ่งรวมถึงนโยบายและวิธีปฏิบัติและการติดต่อสื่อสารนโยบายและวิธีปฏิบัติไปยังบุคลากรของสำนักงานดังนี้
 - (ก) ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน
 - (ข) ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง
 - (ค) การตอบรับและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ
 - (ง) ทรัพยากรบุคคล

- (จ) การปฏิบัติงาน
- (ฉ) การติดตามผล

คำจำกัดความของงานที่ให้ความเชื่อมั่น

10. งานที่ให้ความเชื่อมั่น หมายถึง งานที่ผู้ประกอบวิชาชีพมีเป้าหมายในการได้มาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อแสดงข้อสรุปซึ่งออกแบบไว้เพื่อเพิ่มระดับของความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูลที่ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผลของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นต่อเกณฑ์
11. ผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผลของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นต่อเกณฑ์ หมายถึงข้อมูลที่ได้จากการประยุกต์ใช้เกณฑ์กับเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น ตัวอย่างเช่น
 - งบการเงิน (ผลลัพธ์) เป็นผลจากการวัดฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของกิจการ (เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น) ตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (เกณฑ์)
 - รายงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการควบคุมภายใน (ผลลัพธ์) เป็นผลจากการประเมินประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน (เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น) ตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
 - มาตรฐานวัดผลงานที่กำหนดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกิจการ (ผลลัพธ์) เป็นผลจากการวัดผลงานในหลายแง่มุม (เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น) ตามวิธีการปฏิบัติในการวัดผลที่เกี่ยวข้อง (เกณฑ์)
 - รายงานก๊าซเรือนกระจก (ผลลัพธ์) เป็นผลจากการวัดผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของกิจการ (เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น) ตามเกณฑ์ในการการรับรู้ การวัดผล และการเปิดเผยข้อมูล (เกณฑ์)
 - รายงานการปฏิบัติตามเกณฑ์ (ผลลัพธ์) เป็นผลจากการประเมินผลการปฏิบัติตามเกณฑ์ของกิจการ (เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น) ตามเกณฑ์ เช่นกฎหมายและข้อบังคับ (เกณฑ์)

คำว่า “ข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น” หมายถึง ผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ ข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับการที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้รับหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุป

งานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่นและงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง

12. สำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้บริการที่ให้ความเชื่อมั่นเป็นผู้วัดผลหรือประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ บุคคลอื่นนั้นมักแสดงผลลัพธ์ของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นในรายงานหรือข้อความ ในบางกรณี ข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นอาจถูกแสดงโดยผู้ประกอบวิชาชีพในรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น ข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพแสดงให้เห็นว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นนั้นปราศจากข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ (ดูร่วมกับย่อหน้าที่ 85)
13. สำหรับงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ผู้ประกอบวิชาชีพวัดผลหรือประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพใช้ทักษะและเทคนิคในงานที่ให้ความเชื่อมั่นเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ ผู้ประกอบวิชาชีพอาจได้หลักฐานในระหว่างทำการวัดผลหรือประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น หรืออาจได้หลักฐานก่อนหรือหลังจากที่ทำการวัดผลหรือประเมินผลเรื่องดังกล่าว สำหรับงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรงบางงาน ข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพเป็นหรือเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น (ดูร่วมกับภาคผนวก 2)

งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลและงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด

14. สำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ผู้ประกอบวิชาชีพลดความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับต่ำที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ของงานนั้น เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุป ข้อสรุปถูกแสดงในรูปแบบความเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นต่อเกณฑ์
15. สำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด ผู้ประกอบวิชาชีพลดความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ของงานนั้น แต่ยังมีความเสี่ยงสูงกว่างานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุปจากวิธีปฏิบัติที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติและหลักฐานที่ได้รับในรูปแบบที่แสดงว่ามีเรื่องที่ทำให้ผู้สอบบัญชีเชื่อว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีการที่ปฏิบัติในงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดถูกจำกัดเมื่อเปรียบเทียบกับลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตที่จำเป็นในงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล แต่ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตนั้นได้รับการวางแผนเพื่อจะได้มาซึ่งระดับความเชื่อมั่นอย่างมีนัยตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ระดับที่มีนัยคือ ระดับของ

ความเชื่อมั่นที่รวบรวมโดยผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อเพิ่มระดับของความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างชัดเจนซึ่งมากกว่าระดับที่ไม่ให้ความเชื่อมั่น

16. ตามขอบเขตของงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดทั้งหมด ความเชื่อมั่นที่มีนัยอาจจะมีระดับแตกต่างกันไป ซึ่งอยู่ระหว่างระดับความเชื่อมั่นที่เพิ่มความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างชัดเจนซึ่งมากกว่าระดับที่ไม่ให้ความเชื่อมั่น จนถึงระดับความเชื่อมั่นที่ต่ำกว่าความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ระดับความมีนัยในงานที่ให้ความเชื่อมั่นหนึ่งอาจแสดงถึงดุลยพินิจภายใต้ขอบเขตซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของงานที่ให้ความเชื่อมั่น รวมถึงข้อมูลที่ใช้ข้อมูลต้องการ เกณฑ์ที่ใช้ และเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นตามงานที่ให้ความเชื่อมั่นนั้น ในบางกรณีผลสำคัญต่อผู้ใช้ข้อมูลในการได้รับข้อสรุปที่ไม่เหมาะสมอาจจะมากจนกระทั่งผู้ประกอบวิชาชีพต้องปฏิบัติตามที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเพื่อให้ได้มาซึ่งความเชื่อมั่นที่มีนัยต่อสถานการณ์

ขอบเขตของแม่บท

17. งานที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัตินั้นมีใช้เป็นงานที่ให้ความเชื่อมั่นทั้งหมด งานอื่นที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติบ่อยครั้ง แต่ไม่เป็นไปตามคำจำกัดความในย่อหน้าที่ 10 (ดังนั้นจึงไม่ครอบคลุมโดยแม่บทฉบับนี้) รวมถึง
- งานที่ครอบคลุมโดยมาตรฐานสำหรับงานบริการเกี่ยวเนื่อง เช่น งานที่ปฏิบัติตามวิธีการที่ตกลงร่วมกันและงานรวบรวมข้อมูลทางการเงินหรือข้อมูลอื่น³
 - การจัดทำแบบภาษีเงินได้ซึ่งมิได้มีข้อสรุปในการแสดงความเชื่อมั่น
 - งานให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำ⁴ เช่น การให้คำปรึกษาด้านการจัดการหรือภาษีอากร

³ มาตรฐานงานบริการเกี่ยวเนื่อง รหัส 4400 “งานการปฏิบัติตามวิธีการที่ตกลงร่วมกันที่เกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน” และมาตรฐานงานบริการเกี่ยวเนื่อง รหัส 4410 (ปรับปรุง) “งานการรวบรวมข้อมูล”

⁴ งานให้คำปรึกษาเป็นการใช้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทางด้านเทคนิค การศึกษา การสังเกตการณ์ ประสบการณ์ และความรู้เกี่ยวกับกระบวนการให้คำปรึกษา โดยปกติงานให้คำปรึกษา คือกระบวนการวิเคราะห์เกี่ยวกับกิจกรรมหลายอย่างรวมกันซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์ การหาข้อเท็จจริง คำอธิบายเกี่ยวกับปัญหาหรือโอกาส การประเมินทางเลือกที่มี การจัดทำข้อเสนอแนะ และรวมถึงการปฏิบัติ การสื่อสารถึงผลที่ได้รับและบางครั้งรวมถึงการเริ่มนำไปปฏิบัติและการติดตามผล กรณีที่มีการออกรายงาน รายงานโดยทั่วไปจะเขียนเป็นแบบเชิงบรรยายและให้คำอธิบาย (หรือเรียกว่า รายงานแบบยาว) โดยทั่วไปงานเช่นนี้เป็นงานเพื่อการใช้ประโยชน์ของลูกค้า ลักษณะและขอบเขตของงานกำหนดโดยข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพและลูกค้า งานบริการใดที่เป็นไปตามคำจำกัดความของงานที่ให้ความเชื่อมั่นไม่ถือเป็นงานให้คำปรึกษาแต่เป็นงานที่ให้ความเชื่อมั่น

18. งานที่ให้ความเชื่อมั่นอาจเป็นส่วนหนึ่งของงานที่ใหญ่กว่า ตัวอย่างเช่น งานให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการซื้อธุรกิจซึ่งรวมถึงความต้องการที่จะได้รับความเชื่อมั่นเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินในอดีตหรือในอนาคต ในสถานการณ์ดังกล่าว แม่บทฉบับนี้จะเกี่ยวข้องเฉพาะงานส่วนที่ให้ความเชื่อมั่นเท่านั้น
19. งานต่อไปนี้เป็นงานที่อาจมีลักษณะตามที่อธิบายไว้ในย่อหน้าที่ 10 แต่ไม่จัดเป็นงานที่ให้ความเชื่อมั่นตามแม่บทฉบับนี้
- (ก) งานเกี่ยวกับการสืบพยานในคดีความซึ่งเกี่ยวกับงานบัญชี งานสอบบัญชี ภาษีอากร และ เรื่องอื่น ๆ และ
- (ข) งานซึ่งรวมถึงความเห็นทางวิชาชีพ ข้อคิดเห็นหรือข้อความซึ่งผู้ใช้ข้อมูลอาจได้รับความเชื่อมั่นบางส่วน หากเป็นไปตามเงื่อนไขต่อไปนี้ทั้งหมด
- (1) ความเห็น ข้อคิดเห็นหรือข้อความนั้นเป็นเพียงบางส่วนของงานทั้งหมด
 - (2) ระบุข้อจำกัดไว้ในรายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรว่าใช้สำหรับผู้ใช้ข้อมูลที่กำหนดไว้ในรายงานเท่านั้น
 - (3) กำหนดเป็นข้อตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรกับผู้ใช้ข้อมูลว่างานนี้มีใช้งานที่ให้ความเชื่อมั่น และ
 - (4) งานนี้มีใช้งานที่ให้ความเชื่อมั่นในรายงานของผู้ประกอบวิชาชีพ

รายงานสำหรับงานที่ไม่ให้ความเชื่อมั่น

20. ผู้ประกอบวิชาชีพที่ออกรายงานสำหรับงานที่ไม่ให้ความเชื่อมั่นตามขอบเขตของแม่บทฉบับนี้ ต้องแยกรายงานดังกล่าวออกจากงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างชัดเจน และเพื่อมิให้ผู้ใช้สับสน รายงานที่ไม่ใช่รายงานที่ให้ความเชื่อมั่นควรหลีกเลี่ยงเรื่องต่อไปนี้เช่น
- การอ้างว่าเป็นไปตามแม่บทฉบับนี้ หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่น
 - การใช้คำว่า “ความเชื่อมั่น” “การตรวจสอบ” หรือ “การสอบทาน” อย่างไม่เหมาะสม
 - การใช้ข้อความที่อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดในข้อสรุปที่ขึ้นอยู่กับหลักฐานที่เพียงพออย่างเหมาะสมซึ่งออกแบบไว้เพื่อเพิ่มระดับของความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการประเมินหรือการวัดผลของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นงานต่อเกณฑ์
21. ผู้ประกอบวิชาชีพและผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอาจตกลงกันที่จะใช้หลักการของแม่บทฉบับนี้กับงานนั้น ถึงแม้จะไม่มีผู้ใช้ข้อมูลอื่นนอกจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ หากเป็นไปตามข้อกำหนดอื่นทั้งหมดในมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้อง ในกรณีดังกล่าวรายงานของผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีข้อความเกี่ยวกับการจำกัดการใช้รายงานต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

เงื่อนไขเบื้องต้นก่อนการรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น

22. เงื่อนไขเบื้องต้นก่อนการรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นดังต่อไปนี้เกี่ยวข้องในการพิจารณาตอบรับงานหรือรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อเนื่อง
- (ก) บทบาทและความรับผิดชอบของกลุ่มบุคคลมีความเหมาะสม (ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผล และผู้ว่าจ้างงาน ตามความเหมาะสม) กับสถานการณ์หรือไม่ และ
- (ข) งานที่ให้ความเชื่อมั่นมีลักษณะดังต่อไปนี้หรือไม่
- (1) เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นมีความเหมาะสม
 - (2) เกณฑ์ที่ผู้ประกอบวิชาชีพคาดว่าจะใช้ในการจัดทำข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ของงาน ตามที่อธิบายในย่อหน้าที่ 44
 - (3) ผู้ที่ใช้ข้อมูลเข้าถึงเกณฑ์ที่ผู้ประกอบวิชาชีพคาดว่าจะใช้ในการจัดทำข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น
 - (4) ผู้ประกอบวิชาชีพคาดว่าจะสามารถได้มาซึ่งหลักฐานที่ต้องการเพื่อใช้สนับสนุนข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพ
 - (5) ผู้ประกอบวิชาชีพให้ข้อสรุปในรายงานอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลหรืองานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด
 - (6) ในกรณีงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด วัตถุประสงค์ที่สมเหตุสมผลนั้นรวมถึงข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพคาดว่าจะสามารถได้มาซึ่งระดับความเชื่อมั่นที่มีนัย
23. เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นของแต่ละงานที่ให้ความเชื่อมั่นมีความแตกต่างกัน บางเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นอาจต้องการทักษะและความรู้เฉพาะทางมากกว่าทักษะและความรู้ทั่วไปของผู้ประกอบวิชาชีพเพียงคนเดียว ผู้ประกอบวิชาชีพจึงต้องพึงพอใจว่ากลุ่มบุคคลซึ่งปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นโดยรวมมีความรู้และความสามารถเหมาะสม (ดูร่วมกับย่อหน้าที่ 31)
24. หากงานดังกล่าวไม่สามารถจัดเป็นงานที่ให้ความเชื่อมั่นได้ ผู้ว่าจ้างอาจสามารถระบุเป็นงานอื่นที่แตกต่างซึ่งเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลก็ได้ ตัวอย่างเช่น
- (ก) แม้ว่าเกณฑ์ที่ผู้ประกอบวิชาชีพกำหนดไว้ไม่เหมาะสม งานที่ให้ความเชื่อมั่นซึ่งบรรลุเงื่อนไขเบื้องต้นอื่นตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 22 อาจยังสามารถปฏิบัติได้ถ้า
- (1) ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถระบุส่วนของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นซึ่งสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ดังกล่าวอย่างเหมาะสมได้ ในกรณีเช่นนั้นผู้ประกอบวิชาชีพสามารถที่จะปฏิบัติงานตามเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้องกับส่วนของงานนั้นได้ ดังนั้น

รายงานที่ให้ความเชื่อมั่นต้องระบุชัดเจนว่ามีได้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นที่กำหนดไว้แรกเริ่มทั้งหมดหรือ

- (2) ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถเลือกหรือพัฒนาเกณฑ์อื่นที่เหมาะสมกับเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น
- (ข) ผู้ว่าจ้างอาจขอให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานซึ่งมีชั่วโมงที่ให้ความเชื่อมั่น เช่น งานให้คำปรึกษาหรืองานที่ปฏิบัติตามวิธีการที่ตกลงร่วมกัน

25. ในการรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น ผู้ประกอบวิชาชีพไม่สามารถเปลี่ยนให้งานที่ให้ความเชื่อมั่นเป็นงานที่ไม่ให้ความเชื่อมั่นหรือเปลี่ยนจากงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลไปเป็นงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์อันเนื่องมาจากความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลหรือความเข้าใจผิดในลักษณะของงาน อาจถือว่าเป็นเหตุผลอันสมควรในการเปลี่ยนแปลง หากมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้น ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่ละเลยหลักฐานที่ได้มาก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงนั้น ความไม่สามารถในการได้มาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อให้ข้อสรุปในงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลไม่เป็นเหตุผลที่ยอมรับได้ที่จะเปลี่ยนจากงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเป็นงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด

องค์ประกอบของงานที่ให้ความเชื่อมั่น

26. องค์ประกอบของงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่กล่าวถึงในส่วนนี้มีดังนี้
- (ก) ความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสามฝ่ายซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ และผู้ใช้ข้อมูล
- (ข) เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นที่เหมาะสม
- (ค) เกณฑ์ที่เหมาะสม
- (ง) หลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ
- (จ) รายงานที่ให้ความเชื่อมั่นเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบที่เหมาะสมกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลหรืองานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด

ความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสามฝ่าย

27. งานที่ให้ความเชื่อมั่นทุกงานประกอบไปด้วยอย่างน้อยสามกลุ่ม คือ ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้ใช้ข้อมูล อาจมีการแยกบทบาทระหว่างผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผล หรือผู้ว่าจ้างงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของงาน (ดูร่วมกับภาคผนวก 3)

28. ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้ใช้ข้อมูลอาจเป็นคนละกิจการหรือกิจการเดียวกันก็ได้ ตัวอย่างของกรณีหลังเช่น สำหรับโครงสร้างคณะกรรมการที่มีสองระดับ คณะกรรมการที่กำกับดูแลอาจต้องการได้รับความเชื่อมั่นเกี่ยวกับข้อมูลที่นำเสนอโดยคณะกรรมการบริหารของกิจการ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้ใช้ข้อมูลจำเป็นต้องพิจารณาในบริบทของงานนั้น ๆ และอาจแตกต่างจากความรับผิดชอบที่แบ่งตามประเพณีปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารระดับสูงของกิจการ (ผู้ใช้ข้อมูล) อาจว่าจ้างผู้ประกอบวิชาชีพให้ปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นสำหรับกิจกรรมเฉพาะส่วนของกิจการซึ่งเป็นการรับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหารระดับรอง (ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ) แต่ก็เป็นเรื่องที่ผู้บริหารระดับสูงมีหน้าที่รับผิดชอบสูงสุด

ผู้ประกอบวิชาชีพ

29. ผู้ประกอบวิชาชีพ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงาน (โดยทั่วไปคือหัวหน้าผู้รับผิดชอบงานหรือสมาชิกอื่นในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานหรือสำนักงาน) โดยใช้ทักษะและเทคนิคในงานที่ให้ความเชื่อมั่นเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลหรือความเชื่อมั่นอย่างจำกัด (ตามความเหมาะสม) ว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นปราศจากข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่⁵ สำหรับกรณีงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ผู้ประกอบวิชาชีพวัดผลและประเมินผลเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นต่อเกณฑ์และใช้ทักษะและเทคนิคในงานที่ให้ความเชื่อมั่นเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลหรือความเชื่อมั่นอย่างจำกัด (ตามความเหมาะสม) เกี่ยวกับผลของการวัดผลหรือประเมินผลว่าปราศจากข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่
30. หากผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความสามารถอื่นที่ไม่ใช่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการทางวิชาชีพ เลือกที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานงานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่น ผู้ประกอบวิชาชีพต้องตระหนักว่ามาตรฐานงานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นดังกล่าวมีข้อกำหนดที่จะนำมาใช้ภายใต้เงื่อนไขตามย่อหน้าที่ 5 เกี่ยวกับคู่มือประมวลจรรยาบรรณและมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ฉบับที่ 1 หรือข้อกำหนดทางวิชาชีพอื่น หรือกฎหมาย หรือข้อบังคับ
31. ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่รับงานหากความรู้เบื้องต้นของผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับสถานการณ์ของงานนั้นชี้ให้เห็นว่า ผู้ประกอบวิชาชีพไม่สามารถใช้ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถทางวิชาชีพได้อย่างเป็นที่น่าพอใจ ในบางกรณีข้อกำหนดนี้อาจสามารถใช้ได้อย่างเป็นที่น่าพอใจหากผู้ประกอบวิชาชีพใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ

⁵ คำว่า “หัวหน้าผู้รับผิดชอบงาน” และ “สำนักงาน” จะใช้อ้างอิงถึงเรื่องเดียวกันในส่วนของหน่วยงานภาครัฐในกรณีที่เกี่ยวข้อง

32. นอกจากนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถนำเอาผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพอื่นมาใช้ภายในขอบเขตว่าผู้ประกอบวิชาชีพจะยอมรับความรับผิดชอบต่อข้อสรุปของงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นนั้น และได้รับหลักฐานที่จำเป็นต่อการสรุปว่าผลงานของผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบวิชาชีพอื่นนั้นมีความเพียงพอต่อวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบวิชาชีพหรือไม่
33. ผู้ประกอบวิชาชีพมีความรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวในข้อสรุปเกี่ยวกับความเชื่อมั่นที่แสดงและความรับผิดชอบไม่อาจลดลงจากการที่ผู้ประกอบวิชาชีพใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่ให้ความเชื่อมั่น อย่างไรก็ตาม หากผู้ประกอบวิชาชีพใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพในการสรุปว่าผลงานของผู้เชี่ยวชาญนั้นมีความเพียงพอต่อวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อเป็นการปฏิบัติตามมาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบวิชาชีพอาจยอมรับสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพค้นพบหรือข้อสรุปของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่มีผู้เชี่ยวชาญมีความเชี่ยวชาญนั้นเป็นหลักฐานที่เหมาะสม

ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

34. ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น ในงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอาจเป็นผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผลและเป็นผู้ว่าจ้างงานด้วย ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอาจเป็นหรือไม่เป็นผู้ว่าจ้างผู้ประกอบวิชาชีพในการปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นก็ได้

ผู้ใช้ข้อมูล

35. ผู้ใช้ข้อมูล หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร กลุ่มองค์กร หรือกลุ่มใด ๆ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพคาดว่าจะนำรายงานที่ให้ความเชื่อมั่นมาใช้ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบสามารถเป็นหนึ่งในผู้ใช้ข้อมูลได้แต่ไม่ใช่เป็นผู้เดียวที่เป็นผู้ใช้ข้อมูล
36. ในบางกรณีอาจมีผู้ใช้ข้อมูลอื่นนอกเหนือจากผู้รับรายงานที่ระบุไว้ในรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น ผู้ประกอบวิชาชีพอาจไม่สามารถระบุผู้ที่อาจอ่านรายงานที่ให้ความเชื่อมั่นทั้งหมดเมื่อมีคนจำนวนมากที่สามารถเข้าถึงรายงานดังกล่าว ในกรณีเช่นนี้หากผู้ใช้ข้อมูลที่เป็นไปได้มีความสนใจอย่างกว้างขวางในเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น ผู้ใช้ข้อมูลอาจจำกัดสำหรับผู้มีส่วนได้เสียหลักซึ่งเป็นผู้ซึ่งมีส่วนได้เสียที่สำคัญร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ผู้ใช้ข้อมูลอาจถูกระบุโดยวิธีการที่แตกต่างกันไป เช่น ตามข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพกับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือผู้ว่าจ้างงานหรือโดยกฎหมายและข้อบังคับ

37. ผู้ใช้ข้อมูลหรือผู้แทนอาจจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ประกอบวิชาชีพและผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ (และผู้ว่าจ้างหากไม่ใช่กลุ่มบุคคลเดียวกัน) ในการระบุข้อกำหนดของงานที่ให้ความเชื่อมั่น โดยไม่คำนึงถึงความเกี่ยวข้องของบุคคลอื่น อย่างไรก็ตามงานที่ให้ความเชื่อมั่นไม่เหมือนกับงานการปฏิบัติงานตามวิธีการที่ตกลงร่วมกัน (ซึ่งเกี่ยวกับการรายงานข้อเท็จจริงที่ตรวจพบจากวิธีการที่ตกลงร่วมกันกับผู้ว่าจ้างและกลุ่มบุคคลที่สามที่เหมาะสมโดยไม่ให้ข้อสรุป)
- (ก) ผู้ประกอบวิชาชีพรับผิดชอบในการกำหนดลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตวิธีการปฏิบัติงาน และ
 - (ข) ผู้ประกอบวิชาชีพอาจมีความจำเป็นในการปฏิบัติวิธีการเพิ่มเติมหากข้อมูลทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพสนใจว่าอาจแตกต่างจากข้อมูลซึ่งกำหนดไว้ตามวิธีการที่วางแผนไว้ อย่างมีนัยสำคัญ
38. ในบางกรณีผู้ใช้ข้อมูล (เช่น ธนาคารหรือหน่วยงานกำกับดูแล) ระบุข้อกำหนดหรือร้องขอให้กลุ่มบุคคลที่เหมาะสมจัดให้มีการปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะ เมื่องานที่ให้ความเชื่อมั่นใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องแบบสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะ รายงานที่ให้ความเชื่อมั่นประกอบด้วย ข้อความแจ้งเตือนให้ผู้อ่านทราบถึงข้อเท็จจริงนี้ นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพอาจพิจารณาถึงความเหมาะสมที่จะบ่งชี้ว่ารายงานที่ให้ความเชื่อมั่นมีจุดมุ่งหมายเพื่อผู้ใช้ข้อมูลเฉพาะเท่านั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของงานที่ให้ความเชื่อมั่น ซึ่งอาจกำหนดให้จำกัดการเผยแพร่หรือการใช้รายงานที่ให้ความเชื่อมั่นนั้น ในขณะที่รายงานที่ให้ความเชื่อมั่นอาจถูกจำกัดเมื่อรายงานดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อผู้ใช้ข้อมูลที่กำหนดไว้หรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ การขาดการจำกัดเกี่ยวกับผู้ใช้ข้อมูลหรือวัตถุประสงค์เฉพาะไม่ได้บ่งชี้ว่าความรับผิดชอบทางกฎหมายเป็นของผู้ประกอบวิชาชีพอันเนื่องมาจากผู้ใช้เหล่านั้นหรือวัตถุประสงค์เหล่านั้น ความรับผิดชอบทางกฎหมายจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางกฎหมายของแต่ละกรณีและประเทศที่เกี่ยวข้อง

เรื่องที่ให้ความความเชื่อมั่น

39. เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นของงานที่ให้ความเชื่อมั่นมีหลายรูปแบบ เช่น
- ผลการดำเนินงานทางการเงินหรือสถานการณ์ทางการเงินในอดีต (ตัวอย่างเช่น ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดในอดีต) ซึ่งข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นอาจเป็นเรื่องการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน
 - ผลการดำเนินงานทางการเงินหรือสถานการณ์ทางการเงินในอนาคต (ตัวอย่างเช่น ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดในอนาคต) ซึ่งข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นอาจเป็นเรื่องการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลในประมาณการข้อมูลหรือข้อมูลตามสมมติฐาน

- ผลการดำเนินงานหรือสภาวะการณ์ที่ไม่ใช่ด้านการเงิน (ตัวอย่างเช่น ผลการดำเนินงานของกิจการ) ซึ่งข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่นอาจเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญถึงควมมีประสิทธิภาพหรือประสิทธิผล
- ลักษณะทางกายภาพ (ตัวอย่างเช่น กำลังการผลิตของโรงงาน) ซึ่งข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่นอาจเป็นเอกสารรายละเอียดทางเทคนิค
- ระบบหรือกระบวนการต่าง ๆ (ตัวอย่างเช่น ระบบการควบคุมภายในหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกิจการ) ซึ่งข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่นอาจเป็นคำรับรองเกี่ยวกับควมมีประสิทธิภาพ
- พฤติกรรม (ตัวอย่างเช่น การเป็นบรรษัทภิบาล การปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย หลักเกณฑ์เกี่ยวกับบุคลากร) ซึ่งข้อมูลของงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้ปฏิบัติอาจเป็นรายงานการปฏิบัติตามหรือรายงานควมมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก 4 แสดงการจัดประเภทของเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นพร้อมตัวอย่างประกอบ

40. เรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นที่แตกต่างกันมีลักษณะที่แตกต่างรวมถึงระดับของข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ความเป็นรูปธรรมหรือนามธรรม ข้อมูลในอดีตหรือข้อมูลพยากรณ์ และการเกี่ยวเนื่องกับช่วงเวลาที่ครอบคลุมถึง ลักษณะเหล่านี้มีผลต่อ
- (ก) ความแม่นยำในการวัดผลหรือประเมินผลเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นต่อเกณฑ์ และ
 - (ข) การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาความน่าเชื่อถือของหลักฐานที่มี

รายงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอาจระบุลักษณะซึ่งเกี่ยวข้องเฉพาะกับผู้ใช้ข้อมูล

41. ระดับความเชื่อมั่นไม่ส่งผลกระทบต่อความเหมาะสมของเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น หากเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นไม่เหมาะสมสำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล เรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นนั้นไม่เหมาะสมสำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดด้วยเช่นกัน ในทางกลับกันหากเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นไม่เหมาะสมสำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด เรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นนั้นไม่เหมาะสมสำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเช่นกัน เรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นที่เหมาะสมสามารถแสดงได้และสามารถวัดผลหรือประเมินผลได้อย่างสม่ำเสมอ ต่อเกณฑ์ที่ใช้จะทำให้สามารถกำหนดวิธีปฏิบัติงานต่อข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่นและได้รับหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนข้อสรุปของความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลหรือความเชื่อมั่นอย่างจำกัดตามความเหมาะสม

เกณฑ์

42. เกณฑ์ หมายถึง ตัวชี้วัดที่ถูกใช้ในการวัดผลหรือการประเมินผลเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น เกณฑ์ อาจเป็นแบบทางการ ตัวอย่างเช่น ในการจัดทำงบการเงิน เกณฑ์อาจหมายถึงมาตรฐานการ รายงานทางการเงินหรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ในการรายงานเรื่องประสิทธิผลของการ ควบคุมภายใน เกณฑ์อาจหมายถึงแม่บทการควบคุมภายในที่กำหนดไว้หรือวัตถุประสงค์ ของการควบคุมภายในเฉพาะซึ่งออกแบบสำหรับงานนั้น และในการรายงานเรื่องการปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ซึ่งเกณฑ์อาจหมายถึงกฎหมาย ข้อบังคับ หรือสัญญาที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างของ เกณฑ์ที่ไม่เป็นทางการ เช่น จรรยาบรรณซึ่งพัฒนาขึ้นภายในองค์กรหรือระดับการปฏิบัติงานที่ ตกลงกัน (เช่น จำนวนครั้งที่คณะกรรมการเฉพาะจะมีการประชุมในระยะเวลา 1 ปี)
43. ผู้ประกอบวิชาชีพต้องนำเกณฑ์ที่เหมาะสมมาใช้ให้สอดคล้องกับการวัดผลหรือการ ประเมินผลเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นภายใต้บริบทของดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ถ้า ปราศจากกรอบอ้างอิงสำหรับเกณฑ์ที่เหมาะสม ข้อสรุปนั้นจะขึ้นอยู่กับความดีความของแต่ละ บุคคล และเกิดความเข้าใจผิด ความเหมาะสมของเกณฑ์เป็นไปตามบริบท หมายความว่า ความเหมาะสมของเกณฑ์ถูกกำหนดโดยบริบทของสถานการณ์ของงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นนั้น แม้กระทั่งสำหรับเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นเรื่องเดียวกันอาจจะมีเกณฑ์ที่ต่างซึ่งอาจให้ผลต่อ การวัดผลหรือการประเมินผลที่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผลอาจเลือกเกณฑ์ ใดเกณฑ์หนึ่งเป็นเกณฑ์สำหรับเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความพอใจของลูกค้า เช่น เลือกจำนวนข้อร้องเรียนจากลูกค้าที่ได้รับการแก้ไขเพื่อแสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจของ ลูกค้าเป็นเกณฑ์ ขณะที่ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผลอีกกลุ่มหนึ่งอาจเลือกจำนวนการซื้อซ้ำ ภายในระยะเวลาสามเดือนหลังจากการซื้อครั้งแรกเป็นเกณฑ์ เกณฑ์อาจจะเหมาะสม สำหรับกลุ่มของเหตุการณ์เฉพาะงานที่ทำให้ความเชื่อมั่น แต่อาจไม่เหมาะสมกับกลุ่มเหตุการณ์ งานที่ทำให้ความเชื่อมั่นที่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น การรายงานต่อรัฐบาลหรือหน่วยงานกำกับดูแล อาจกำหนดการใช้กลุ่มของเกณฑ์เฉพาะ แต่เกณฑ์เหล่านี้ อาจไม่เหมาะสมสำหรับผู้ใช้อินโฟร์เมชัน กลุ่มอื่นที่กว้างกว่า
44. เกณฑ์ที่เหมาะสมมีลักษณะดังต่อไปนี้
- (ก) ความเกี่ยวข้อง เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องให้ผลต่อข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นซึ่งช่วยผู้ใช้อินโฟร์เมชัน ในการตัดสินใจ
 - (ข) ความครบถ้วน เกณฑ์มีความครบถ้วนเมื่อข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นที่ถูกจัดทำตามเกณฑ์ ไม่ละเว้นปัจจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลที่จะส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจของผู้ใช้อินโฟร์เมชันโดยใช้อินโฟร์เมชันที่ให้ความเชื่อมั่นนั้น เกณฑ์ที่ครบถ้วนรวมถึง เกณฑ์เปรียบเทียบสำหรับการแสดงข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูลเมื่อมีความเกี่ยวข้อง

- (ค) ความน่าเชื่อถือ เกณฑ์ที่น่าเชื่อถือทำให้การวัดผลหรือการประเมินผลเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นมีความสม่ำเสมอรวมถึงการแสดงผลข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูลเมื่อใช้กับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันโดยผู้ประกอบวิชาชีพที่ต่างกัน
- (ง) ความเป็นกลาง เกณฑ์ที่มีความเป็นกลางมีผลต่อข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่นว่าปราศจากการลำเอียงตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ของงานที่ทำให้ความเชื่อมั่น
- (จ) ความเข้าใจได้ เกณฑ์ที่เข้าใจได้มีผลต่อข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่นว่าสามารถเข้าใจได้โดยผู้ใช้ข้อมูล
45. คำอธิบายที่คลุมเครือเกี่ยวกับการคาดการณ์หรือดุลยพินิจจากประสบการณ์ของบุคคลหนึ่ง ๆ ไม่สามารถใช้เป็นเกณฑ์ที่เหมาะสม
46. ความสำคัญโดยเปรียบเทียบของลักษณะแต่ละลักษณะเมื่อมีการประเมินความเหมาะสมของเกณฑ์สำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นหนึ่งเป็นดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ระดับของความเชื่อมั่นไม่มีผลกระทบต่อความเหมาะสมของเกณฑ์ ดังนั้นหากเกณฑ์ไม่เหมาะสมสำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล เกณฑ์นั้นไม่เหมาะสมสำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดด้วย และหากเกณฑ์ไม่เหมาะสมสำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด เกณฑ์นั้นไม่เหมาะสมสำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลด้วย เกณฑ์อาจถูกกำหนดโดยกฎหมายและข้อบังคับ หรือเผยแพร่โดยหน่วยงานที่มีอำนาจหรือเป็นที่รู้จักในการเป็นผู้เชี่ยวชาญซึ่งปฏิบัติตามกระบวนการที่มีความโปร่งใส (เกณฑ์ที่กำหนดไว้) เกณฑ์อื่นอาจถูกออกแบบโดยเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่นในสถานการณ์ โดยเฉพาะสำหรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่น ทั้งเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือเกณฑ์ที่ถูกรออกแบบ โดยเฉพาะมีผลกระทบต่องานจึงจำเป็นต้องประเมินความเหมาะสมของเกณฑ์ต่องานที่ทำให้ความเชื่อมั่นนั้น ๆ เช่น การขาดข้อบ่งชี้ที่นำไปสู่ความขัดแย้งทำให้เกณฑ์ข้างต้นถูกเชื่อได้ว่ามีความเหมาะสมถ้าเกณฑ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ใช้ข้อมูลต้องการ
47. เกณฑ์จำเป็นต้องสามารถเข้าถึงได้โดยผู้ใช้ข้อมูลเพื่อที่จะทำความเข้าใจว่าเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นถูกวัดผลหรือประเมินผลอย่างไร เกณฑ์สามารถเข้าถึงได้โดยผู้ใช้ข้อมูลด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้
- (ก) โดยเปิดเผยแก่สาธารณะ
- (ข) โดยการสรุปในรูปแบบที่ชัดเจนไว้ในการนำเสนอข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่น
- (ค) โดยการสรุปในรูปแบบที่ชัดเจนไว้ในรายงานที่ทำให้ความเชื่อมั่น
- (ง) โดยความเข้าใจโดยทั่วไป ตัวอย่างเช่นเกณฑ์ในการวัดระยะเวลาเป็นชั่วโมงและนาที

48. เกณฑ์อาจมีไว้เพื่อผู้ใช้ข้อมูลเฉพาะกลุ่ม ตัวอย่างเช่น ข้อตกลงในสัญญา หรือเกณฑ์ที่ออกโดยสมาคมอุตสาหกรรมซึ่งมีไว้สำหรับผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมนั้นเท่านั้น เนื่องจากเกณฑ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์เฉพาะเท่านั้น (ดูร่วมกับย่อหน้าที่ 38)
49. ในการปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่น ผู้ประกอบวิชาชีพต้องตัดสินใจว่าเกณฑ์นั้นเหมาะสมหรือไม่

หลักฐาน

50. ผู้ประกอบวิชาชีพวางแผนและปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นโดยมีความตั้งใจในการใช้การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในบริบทของงานที่ให้ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการรายงานผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ การใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพจำเป็นต่อการพิจารณาความมีสาระสำคัญ ความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่น และปริมาณและคุณภาพของหลักฐานที่มีเพื่อการวางแผนและปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำหนดลักษณะ เวลา และขอบเขตของวิธีการปฏิบัติงาน

การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

51. การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพหมายถึงทัศนคติซึ่งรวมถึงความตื่นตัวเกี่ยวกับ
- (ก) หลักฐานซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักฐานอื่นที่ได้รับ
 - (ข) ข้อมูลที่ก่อให้เกิดการตั้งคำถามเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเอกสารและคำตอบที่ได้จากการสอบถามที่ถูกนำมาใช้เป็นหลักฐาน
 - (ค) สถานการณ์ที่บ่งชี้ความจำเป็นในการใช้วิธีปฏิบัติเพิ่มเติมจากวิธีซึ่งถูกกำหนดให้ทำโดยมาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้อง
 - (ง) เงื่อนไขซึ่งอาจบ่งชี้การแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้น
52. การคงไว้ซึ่งการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดงานที่ให้ความเชื่อมั่นมีความจำเป็นหากผู้ประกอบวิชาชีพ (ตัวอย่างเช่น) ต้องการลดความเสี่ยงในเรื่องต่อไปนี้
- การมองข้ามสถานการณ์ที่ไม่ปกติ
 - การให้ข้อสรุปในระดับที่มากเกินไปเมื่อให้ข้อสรุปจากกลุ่มตัวอย่าง
 - การใช้ข้อสมมติที่ไม่เหมาะสมในการกำหนดลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีปฏิบัติและการประเมินผลของผลลัพธ์
53. การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพมีความจำเป็นในการประเมินหลักฐานอย่างพิถีพิถัน การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพรวมถึงการตั้งคำถามเกี่ยวกับหลักฐานที่

ไม่สอดคล้องกับเอกสารที่มีความน่าเชื่อถือและคำตอบที่ได้จากการสอบถาม ซึ่งรวมถึง การพิจารณาความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานที่ได้รับจากสถานการณ์

54. ยกเว้นงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้องกับการให้ความเชื่อมั่นว่าเอกสารหลักฐานเป็นของจริงหรือไม่ ผู้ประกอบวิชาชีพอาจยอมรับข้อมูลหรือเอกสารหลักฐานว่าเป็นของจริงเว้นแต่ผู้ประกอบวิชาชีพจะมีเหตุผลให้เชื่อในทางตรงกันข้าม อย่างไรก็ตามผู้ประกอบวิชาชีพถูกกำหนดให้พิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้รับจากหลักฐาน
55. ผู้ประกอบวิชาชีพไม่สามารถไม่คำนึงถึงประสบการณ์ในอดีตเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ของผู้ซึ่งให้หลักฐาน อย่างไรก็ตามความเชื่อที่ว่าผู้ซึ่งให้หลักฐานมีความซื่อสัตย์ไม่ลดความจำเป็นที่ผู้ประกอบวิชาชีพต้องคงไว้ซึ่งการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

การใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

56. การใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างเหมาะสม เนื่องจากการตีความข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้อง และการตัดสินใจจากข้อมูลซึ่งถูกกำหนดตลอดการปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นว่าต้องเกิดจากการนำเอาความรู้จากการฝึกอบรม ความรู้และประสบการณ์มาใช้กับข้อเท็จจริงในสถานการณ์ การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพมีความจำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจเกี่ยวกับ
 - ความมีสาระสำคัญและความเสี่ยงจากงานที่ให้ความเชื่อมั่น
 - ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีปฏิบัติที่ใช้เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้องในการได้มาซึ่งหลักฐาน
 - การประเมินว่าได้รับมาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ และมีความต้องการหลักฐานเพิ่มเติมที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานมาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นหรือไม่ โดยเฉพาะในกรณีที่งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด ผู้ประกอบวิชาชีพต้องใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการประเมินว่าได้มาซึ่งระดับความเชื่อมั่นที่มีนัยหรือไม่
 - ในกรณีของงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง การนำเกณฑ์มาใช้ต่อเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น และถ้าผู้ประกอบวิชาชีพเลือกหรือพัฒนาเกณฑ์ การเลือกและการพัฒนาเกณฑ์ดังกล่าว ในกรณีงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น การประเมินการใช้ดุลยพินิจดังกล่าวของบุคคลอื่น
 - ข้อสรุปที่เหมาะสมที่ได้จากหลักฐานที่ได้รับ

57. ลักษณะสำคัญที่แตกต่างของดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพที่คาดหวังจากผู้ประกอบวิชาชีพ คือ ดุลยพินิจที่เกิดจากการฝึกอบรม ความรู้และประสบการณ์ที่ช่วยในการพัฒนาความรู้ความสามารถที่จำเป็นในการได้มาซึ่งดุลยพินิจที่สมเหตุสมผล
58. การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพในกรณีเฉพาะมีพื้นฐานอยู่บนข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่รับรู้โดยผู้ประกอบวิชาชีพ การปรึกษาหารือเกี่ยวกับอุปสรรคหรือเรื่องที่ขัดแย้งระหว่างการทำงานที่ให้ความเชื่อมั่น ทั้งภายในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานและระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และบุคคลอื่นในระดับที่เหมาะสมไม่ว่าภายในหรือภายนอกสำนักงานเพื่อที่จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพใช้ดุลยพินิจที่สมเหตุสมผลและรอบคอบ
59. การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพสามารถประเมินผลได้จากข้อเท็จจริงที่ว่า การใช้ดุลยพินิจนั้นแสดงให้เห็นถึงการใช้ความรู้ความสามารถของการให้ความเชื่อมั่น และหลักเกณฑ์ในการวัดผลหรือการประเมิน และดุลยพินิจเหมาะสมและความสอดคล้องกับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพรับรู้จนถึงวันที่ในรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น
60. การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพต้องถือปฏิบัติตลอดงานที่ให้ความเชื่อมั่น การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องไม่ถูกนำมาใช้ในการให้เหตุผลสำหรับการตัดสินใจที่ไม่สนับสนุนโดยข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ของงานที่ให้ความเชื่อมั่นหรือไม่สนับสนุนโดยหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ

ความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐาน

61. ความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานมีความเกี่ยวข้องกัน ความเพียงพอเป็นการวัดหลักฐานเชิงปริมาณ ปริมาณของหลักฐานที่ต้องการเป็นผลจากความเสี่ยงที่ข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นจะแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ (ความเสี่ยงยิ่งสูงยิ่งต้องการหลักฐานในปริมาณมาก) และคุณภาพของหลักฐานดังกล่าว (คุณภาพยิ่งสูงยิ่งทำให้ต้องการหลักฐานน้อยลง) การได้มาซึ่งหลักฐานในปริมาณที่มากขึ้นอาจไม่สามารถชดเชยหลักฐานที่มีคุณภาพต่ำได้ (ดูร่วมกับย่อหน้าที่ 81-82)
62. ความเหมาะสมของการวัดคุณภาพของหลักฐานหมายถึงความเกี่ยวข้องและความน่าเชื่อถือของหลักฐานในการสนับสนุนข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพ
63. ความน่าเชื่อถือของหลักฐานขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของหลักฐานและลักษณะของหลักฐานและขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะที่ได้มาซึ่งหลักฐาน ความน่าเชื่อถือในหลายประเภทของหลักฐานสามารถทำให้เทียบเคียงกันได้ อย่างไรก็ตามการทำให้เทียบเคียงกันนี้ขึ้นอยู่กับข้อยกเว้นที่

สำคัญ ถึงแม้ว่าเมื่อได้รับหลักฐานมาจากแหล่งภายนอก สถานการณ์อาจกระทบต่อความน่าเชื่อถือของหลักฐาน ตัวอย่างเช่น หลักฐานที่ได้รับจากแหล่งภายนอกอาจไม่น่าเชื่อถือหากว่าแหล่งนั้นไม่เป็นที่รู้จักหรือไม่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ถึงแม้ว่าอาจมีข้อยกเว้นบางประการ การทำให้หลักฐานเทียบเคียงกันด้านความน่าเชื่อถืออาจมีประโยชน์ดังนี้

- หลักฐานมีความน่าเชื่อถือมากกว่าเมื่อได้รับจากแหล่งภายนอกกลุ่มบุคคลที่เหมาะสม
- หลักฐานซึ่งเกิดจากแหล่งภายในน่าเชื่อถือมากกว่าหากการควบคุมที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพ
- หลักฐานที่ได้รับโดยตรงโดยผู้ประกอบวิชาชีพ (ตัวอย่างเช่น การสังเกตการณ์การนำการควบคุมมาปฏิบัติ) มีความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานที่ได้มาโดยอ้อมหรือโดยการอนุมาน (เช่น การสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามการควบคุม)
- หลักฐานมีความน่าเชื่อถือมากกว่าเมื่อหลักฐานมีอยู่ในรูปแบบของการบันทึก ไม่ว่าจะโดยกระดาษหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยสื่ออื่น ๆ (เช่น การบันทึกข้อมูลการประชุมที่เกิดขึ้นพร้อมกันเป็นลายลักษณ์อักษรโดยทั่วไปมีความน่าเชื่อถือมากกว่าการบอกกล่าวด้วยวาจาภายหลังเกี่ยวกับเรื่องที่มีการประชุมกัน)

64. โดยทั่วไปผู้ประกอบวิชาชีพได้มาซึ่งความเชื่อมั่นที่มากขึ้นจากหลักฐานที่มีความสอดคล้องกันที่ได้รับมาจากแหล่งที่ต่างกันหรือจากลักษณะที่ต่างกันเมื่อเทียบกับการพิจารณาหลักฐานเดี่ยว โดยลำพัง ยิ่งกว่านั้นการได้มาซึ่งหลักฐานจากแหล่งที่ต่างกันหรือลักษณะที่ต่างกันอาจสอดคล้องกับหลักฐานอื่นหรืออาจบ่งชี้ว่าหลักฐานรายการเดี่ยวนั้นไม่น่าเชื่อถือ ในทางกลับกันเมื่อหลักฐานที่ได้รับจากแหล่งหนึ่งไม่สอดคล้องกับหลักฐานที่ได้รับมาจากอีกแหล่งหนึ่ง ผู้ประกอบวิชาชีพต้องตัดสินใจว่าจะใช้วิธีปฏิบัติเพิ่มเติมใดที่จำเป็นในการแก้ปัญหาความไม่สอดคล้องกันของหลักฐานนั้น
65. ในการได้มาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ โดยทั่วไปแล้ว การได้รับความเชื่อมั่นเกี่ยวกับข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นที่ครอบคลุมในช่วงเวลาหนึ่งยากกว่าการได้รับความเชื่อมั่นเกี่ยวกับข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น ณ จุดของเวลา ยิ่งไปกว่านั้นข้อสรุปที่ได้จากกระบวนการโดยทั่วไปมีความจำกัดเฉพาะต่อช่วงเวลาหรือระยะเวลาที่ครอบคลุมโดยงานที่ให้ความเชื่อมั่น ผู้ประกอบวิชาชีพไม่ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับกระบวนการว่าจะมีความต่อเนื่องในลักษณะที่ระบุถึงอนาคต
66. หลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอจะไดมาเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพหรือไม่เป็นเรื่องของดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนในการได้มาซึ่งหลักฐานกับประโยชน์จากข้อมูลที่ได้รับ ผู้ประกอบวิชาชีพควรใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพและใช้การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการประเมินปริมาณและคุณภาพของหลักฐาน ซึ่งหมายถึงความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานเพื่อสนับสนุนรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น

ความมีสาระสำคัญ

67. ความมีสาระสำคัญมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนงานและปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่น รวมถึงเมื่อกำหนดลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีการปฏิบัติงาน และการประเมินผลว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นปราศจากการแสดงข้อมูลอันขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับความมีสาระสำคัญถูกกำหนดในสถานการณ์แวดล้อม แต่ไม่ถูกกระทบจากระดับของการให้ความเชื่อมั่น ดังนั้นสำหรับผู้ใช้อข้อมูลกลุ่มเดียวกันและเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน ความมีสาระสำคัญสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเหมือนกันกับความมีสาระสำคัญสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด เนื่องจากความมีสาระสำคัญมีพื้นฐานจากข้อมูลที่ผู้ใช้อข้อมูลต้องการ
68. การแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริงรวมถึงการละเว้นไม่แสดงข้อมูลถูกพิจารณาว่ามีสาระสำคัญเมื่อเหตุการณ์เหล่านั้นโดยพิจารณาตั้งแต่รายการและยอดรวม อาจคาดการณ์อย่างมีเหตุผลว่าจะส่งผลต่อการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องของผู้ใช้อข้อมูลโดยอ้างอิงจากข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น การพิจารณาความมีสาระสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพเป็นเรื่องของดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพและเป็นผลมาจากการรับรู้ของผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับความต้องการข้อมูลของผู้ใช้อข้อมูลโดยรวมทั้งกลุ่ม เว้นแต่งานที่ให้ความเชื่อมั่นถูกออกแบบเพื่อที่จะให้เป็นไปตามข้อมูลที่ต้องการสำหรับผู้ใช้อข้อมูลเฉพาะ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริงต่อผู้ใช้อข้อมูลเฉพาะ (ซึ่งข้อมูลที่ต้องการอาจแตกต่างกันอย่างกว้างขวาง) อาจจะไม่ถูกพิจารณาโดยปกติ
69. ความมีสาระสำคัญถูกพิจารณาในบริบทของปัจจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (หากสามารถทำได้) ความสำคัญของปัจจัยเชิงคุณภาพเมื่อเทียบกับปัจจัยเชิงปริมาณเมื่อพิจารณาความมีสาระสำคัญในงานที่ให้ความเชื่อมั่นงานใดงานหนึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพ
70. ความมีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ครอบคลุมโดยรายงานที่ให้ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบวิชาชีพ ดังนั้นเมื่องานที่ให้ความเชื่อมั่นครอบคลุมถึงลักษณะบางส่วน (ไม่ใช่ทั้งหมด) ของข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น ความมีสาระสำคัญถูกพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นที่ครอบคลุมถึงโดยงานที่ให้ความเชื่อมั่นเท่านั้น

ความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่น

71. ข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นอาจไม่แสดงในบริบทของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและเกณฑ์อย่างเหมาะสม จึงอาจขัดต่อข้อเท็จจริงได้อย่างมีสาระสำคัญ กรณีดังกล่าวเกิดจากการที่ข้อมูลที่ให้

ความเชื่อมั่น มิได้สะท้อนถึงการนำเกณฑ์ไปใช้ในการวัดผลและประเมินผลในเรื่องที่ให้ ความ เชื่อมั่นอย่างเหมาะสม

72. ความเสี่ยงของงานที่ให้ ความ เชื่อมั่นหมายถึงความเสี่ยงที่ผู้ประกอบวิชาชีพแสดงข้อสรุป อย่างไม่เหมาะสมเมื่อข้อมูลที่ให้ ความ เชื่อมั่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ความเสี่ยงของงานที่ให้ ความ เชื่อมั่นมิได้หมายความว่าความหรือไม่รวมถึง ความเสี่ยงทางธุรกิจของ ผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น ผลขาดทุนจากการแพ้คดีความ การเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือเหตุการณ์อื่น ๆ ที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ให้ ความ เชื่อมั่น
73. การลดความเสี่ยงของงานที่ให้ ความ เชื่อมั่นเป็นศูนย์เป็นไปได้ยากมากและมีต้นทุนสูงต่อ ความเป็นประโยชน์ ดังนั้น “ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล” เป็นความเชื่อมั่นที่ต่ำกว่า ความเชื่อมั่นอย่างสมบูรณ์ ซึ่งเป็นผลจากปัจจัยหลายประการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้
- การใช้วิธีเลือกทดสอบ
 - ข้อจำกัดสืบเนื่องของการควบคุมภายใน
 - ข้อเท็จจริงที่ว่าหลักฐานส่วนใหญ่ที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้มาเป็นหลักฐานที่ต้องใช้ ดุลยพินิจในการพิจารณาความน่าเชื่อถือมากกว่าเป็นหลักฐานที่ให้ข้อสรุปได้ในตัวเอง
 - การใช้ดุลยพินิจในการรวบรวมและประเมินหลักฐานและการจัดทำข้อสรุปตามหลักฐานนั้น
 - ในบางกรณีเป็นเรื่องลักษณะของงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้ปฏิบัติ เมื่อมีการวัดผลหรือ ประเมินผลของงานโดยเทียบกับเกณฑ์
74. โดยทั่วไปความเสี่ยงของงานที่ให้ ความ เชื่อมั่นอาจแสดงให้เห็นถึงส่วนประกอบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้ ถึงแม้ว่าส่วนประกอบเหล่านี้ทั้งหมดอาจไม่จำเป็นต้องแสดงหรือมีนัยสำคัญต่อ ทุก ๆ งานที่ให้ ความ เชื่อมั่น
- (ก) ความเสี่ยงที่ผู้ประกอบวิชาชีพไม่มีอิทธิพลทางตรง ซึ่งประกอบไปด้วย
- (1) ความอ่อนไหวของข้อมูลที่ให้ ความ เชื่อมั่นที่จะแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอัน เป็นสาระสำคัญ ซึ่งไม่พิจารณาถึงการควบคุมที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติโดยกลุ่มบุคคล ที่เหมาะสม (ความเสี่ยงสืบเนื่อง) และ
 - (2) ความเสี่ยงที่การแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญจะเกิดขึ้นใน ข้อมูลที่ให้ ความ เชื่อมั่นที่ไม่อาจป้องกันได้หรือตรวจพบได้หรือได้รับการแก้ไข ในระยะเวลาที่ทันท่วงทีโดยการควบคุมภายในของกลุ่มบุคคลที่เหมาะสม (ความเสี่ยงจากการควบคุม) และ
- (ข) ความเสี่ยงซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพมีอิทธิพลทางตรง ซึ่งประกอบไปด้วย
- (1) ความเสี่ยงที่วิธีการที่ปฏิบัติโดยผู้ประกอบวิชาชีพไม่อาจตรวจพบการแสดง ข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ (ความเสี่ยงจากการตรวจสอบ) และ

- (2) ในกรณีของงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลหรือการประเมินผลของผู้ประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นต่อเกณฑ์ (ความเสี่ยงจากการวัดผลหรือการประเมินผล)

75. ระดับผลกระทบที่มีต่อสถานการณ์งานที่ให้ความเชื่อมั่น ที่แต่ละส่วนประกอบเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกันเป็นการเฉพาะ
- ลักษณะของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น ตัวอย่างเช่น แนวคิดของความเสี่ยงจากการควบคุมอาจเป็นประโยชน์เมื่อเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นเชื่อมโยงกับการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการมากกว่าเมื่อเชื่อมโยงกับข้อมูลเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพของการควบคุมหรือความมีตัวตนทางกายภาพ
 - การปฏิบัติงานนั้นเป็นการปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลหรือความเชื่อมั่นอย่างจำกัด ตัวอย่างเช่น ในงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดผู้ประกอบวิชาชีพอาจตัดสินใจที่จะได้มาซึ่งหลักฐานด้วยวิธีการนอกเหนือจากการทดสอบการควบคุมซึ่งในกรณีดังกล่าวการพิจารณาความเสี่ยงจากการควบคุมอาจเกี่ยวข้องน้อยกว่าในกรณีงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลในข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นเดียวกัน
 - งานนั้นเป็นงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรงหรืองานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น แนวคิดเรื่องความเสี่ยงจากการควบคุมเกี่ยวข้องกับการที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น ส่วนแนวคิดเรื่องความเสี่ยงจากการวัดผลหรือการประเมินผลเกี่ยวข้องมากกว่าในกรณีงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง

การพิจารณาความเสี่ยงเป็นเรื่องของดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพมากกว่าเรื่องความสามารถในการวัดผลที่เที่ยงตรง

ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีปฏิบัติ

76. วิธีปฏิบัติหลายวิธีถูกนำมาใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลหรือความเชื่อมั่นอย่างจำกัดตามความเหมาะสม วิธีปฏิบัติประกอบด้วย
- การตรวจสอบ
 - การสังเกตการณ์
 - การขอคำยืนยัน
 - การทดสอบการคำนวณ
 - การทดสอบโดยการปฏิบัติซ้ำ
 - การวิเคราะห์เปรียบเทียบ และ
 - การสอบถาม

ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องแตกต่างกันในแต่ละงานที่ให้ความเชื่อมั่น งานที่ให้ความเชื่อมั่นหลายงานมีความแตกต่างในวิธีปฏิบัติอย่างไม่มีสิ้นสุดที่เป็นไปได้ในเชิงทฤษฎี อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติเป็นการยากที่จะสื่อสารอย่างชัดเจนและไม่คลุมเครือ

77. งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลและงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดต้องการการใช้ทักษะและเทคนิคในงานที่ให้ความเชื่อมั่นและการรวบรวมหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและอย่างซ้ำ ๆ ซึ่งรวมถึงการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและสถานการณ์อื่นของงานที่ให้ความเชื่อมั่นนั้น
78. งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเกี่ยวข้องกับ
- (ก) การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นซึ่งได้มาจากความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและสถานการณ์อื่น
 - (ข) การออกแบบและการปฏิบัติตามวิธีการเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้เพื่อให้ได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลในการสนับสนุนข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพ
 - (ค) การประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของหลักฐานที่ได้รับในบริบทของงานที่ให้ความเชื่อมั่นและพยายามให้ได้มาซึ่งหลักฐานเพิ่มเติมหากจำเป็นต่อสถานการณ์
79. ลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการรวบรวมหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดนั้นมีขอบเขตจำกัดอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นเฉพาะเรื่องอาจกำหนดหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด ซึ่งโดยส่วนมากได้มาจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบและการสอบถาม ในกรณีที่ไม่มีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นเฉพาะเรื่องสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดบางประเภท วิธีการรวบรวมหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอโดยส่วนมากอาจได้มาหรืออาจไม่ได้มาจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบและการสอบถาม และจะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ของงานนั้น ๆ โดยเฉพาะเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลและผู้ว่าจ้าง ซึ่งรวมถึงข้อจำกัดของระยะเวลาและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง การกำหนดลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตวิธีปฏิบัติเป็นเรื่องของดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพและจะแตกต่างกันไปในแต่ละงานที่ให้ความเชื่อมั่น
80. งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดเกี่ยวข้องกับ
- (ก) การระบุส่วนของข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นที่อาจเกิดการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงในสาระสำคัญซึ่งได้มาจากความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและสถานการณ์อื่น

- (ข) การออกแบบและการปฏิบัติตามวิธีการเพื่อตอบสนองต่อส่วนของข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นดังกล่าวและเพื่อให้ได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างจำกัดเพื่อสนับสนุนข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพ
- (ค) หากผู้ประกอบวิชาชีพตระหนักถึงเรื่องที่เป็นเหตุให้ผู้ประกอบวิชาชีพเชื่อว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นนั้นอาจจะแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงในสาระสำคัญ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องออกแบบและปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานเพิ่มเติม

ปริมาณและคุณภาพของหลักฐานที่มีอยู่

81. ปริมาณหรือคุณภาพของหลักฐานที่มีอยู่เป็นผลมาจาก

- (ก) ลักษณะของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นหรือข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น ตัวอย่างเช่นข้อมูลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นที่มีลักษณะเป็นอนาคตมากกว่าอดีตอาจได้รับหลักฐานที่มีความเป็นรูปธรรมน้อยกว่า (ดูย่อหน้าที่ 40) และ
- (ข) สถานการณ์อื่น เช่น เมื่อหลักฐานซึ่งสามารถถูกคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีอยู่กลับไม่มีอยู่เนื่องจาก เช่น ช่วงเวลาในการแต่งตั้งผู้ประกอบวิชาชีพ นโยบายในการเก็บรักษาเอกสารหลักฐานของกิจการ ระบบสารสนเทศที่ไม่พอเพียง หรือ ข้อจำกัดที่กำหนดโดยผู้ว่าจ้างงาน

โดยทั่วไปหลักฐานมีลักษณะที่ต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาความน่าเชื่อถือมากกว่าเป็นหลักฐานที่ให้ข้อสรุปได้ในตัวเอง

82. การให้ข้อสรุปอย่างไม่มีเงื่อนไขไม่เหมาะสมสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลหรืองานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดเมื่อ

- (ก) สถานการณ์ที่ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพไม่ได้รับหลักฐานที่ต้องการเพื่อลดความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม หรือ
- (ข) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นกำหนดข้อจำกัดซึ่งทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพไม่ได้รับหลักฐานที่ต้องการเพื่อลดความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

รายงานที่ให้ความเชื่อมั่น

- 83. ผู้ประกอบวิชาชีพให้ข้อสรุปเกี่ยวกับหลักฐานที่ได้รับและจัดทำรายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งประกอบด้วยการแสดงข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพที่ชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น มาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นกำหนดองค์ประกอบพื้นฐานสำหรับรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น

84. ในงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพแสดงในรูปแบบของการแสดงความเห็นที่ผู้ประกอบวิชาชีพสรุปเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผล เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น
85. ตัวอย่างข้อสรุปที่แสดงในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล รวมถึง
- กรณีแสดงในรูปแบบของเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและเกณฑ์ที่ใช้ “ในความเห็นของข้าพเจ้า กิจการปฏิบัติตามกฎหมาย พอฮ ในสาระสำคัญ”
 - กรณีแสดงในรูปแบบของข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นและเกณฑ์ที่ใช้ “ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ [วันที่] และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามแม่บทพอฮ”
 - กรณีแสดงในรูปแบบรายงานที่จัดทำขึ้นโดยกลุ่มบุคคลผู้รับผิดชอบ “ในความเห็นของข้าพเจ้า รายงานของ [กลุ่มบุคคลที่เหมาะสม] ที่กล่าวว่ากิจการได้ปฏิบัติตามกฎหมายพอฮ แสดงถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ” หรือ “ในความเห็นของข้าพเจ้า รายงานของ [กลุ่มบุคคลที่เหมาะสม] ที่กล่าวว่าดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จของงานแสดงตามเกณฑ์ พอฮ แสดงโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ” สำหรับงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพแสดงข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและเกณฑ์ที่ใช้
86. ในงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด ผู้ประกอบวิชาชีพให้ข้อสรุปในรูปแบบของการแสดงว่า จากวิธีการที่ปฏิบัติ ผู้ประกอบวิชาชีพพบเรื่องที่มีสาระสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพเชื่อว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นนั้นแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ตัวอย่างเช่น “จากการปฏิบัติงานและหลักฐานที่ได้รับ ข้าพเจ้าไม่พบสิ่งที่เป็นเหตุให้เชื่อว่า [กิจการ] ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย พอฮ ในสาระสำคัญ”
87. ผู้ประกอบวิชาชีพอาจเลือกรูปแบบการรายงาน “แบบสั้น” หรือ “แบบยาว” ช่วยในการสื่อสารที่มีประสิทธิผลกับผู้ที่คาดว่าจะใช้รายงาน โดยปกติรายงาน “แบบสั้น” มีเพียงองค์ประกอบพื้นฐานเท่านั้น ส่วนรายงาน “แบบยาว” รวมถึงข้อมูลและคำอธิบายอื่นซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพ นอกจากองค์ประกอบพื้นฐานแล้วรายงานแบบยาวอาจบรรยายรายละเอียดข้อตกลงในการรับงาน เกณฑ์ที่ใช้ ประเด็นที่พบเกี่ยวกับงานรายละเอียดของคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้ความเชื่อมั่น การเปิดเผยเกี่ยวกับระดับสาระสำคัญ และในบางกรณีรวมถึงข้อแนะนำ การรวมข้อมูลและคำอธิบายอื่นไว้ในรายงานหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสำคัญที่มีต่อความต้องการใช้ข้อมูลของผู้ใช้ข้อมูล

88. ข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพต้องแสดงแยกอย่างชัดเจนจากข้อมูลหรือคำอธิบายซึ่งไม่มุ่งหมายให้มึผลต่อข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพ รวมถึงข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่เน้น เรื่องอื่น และประเด็นที่พบที่เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น ข้อแนะนำและข้อมูลเพิ่มเติมอื่นที่รวมอยู่ในรายงานที่ทำให้ความเชื่อมั่น ข้อความที่ใช้ต้องแสดงอย่างชัดเจนว่า ข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่เน้น ข้อมูลอื่น ประเด็นที่พบ ข้อแนะนำ หรือ ข้อมูลเพิ่มเติม ไม่มีความมุ่งหมายที่จะปรับเปลี่ยนข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพ
89. ผู้ประกอบวิชาชีพต้องแสดงข้อสรุปในรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปในสถานการณ์ดังนี้
- (ก) ในดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ เกิดการจำกัดขอบเขตและผลของการจำกัดขอบเขตอาจมีสาระสำคัญ ในกรณีเช่นนี้ผู้ประกอบวิชาชีพต้องแสดงข้อสรุปอย่างมีเงื่อนไขหรือไม่แสดงข้อสรุป ในบางสถานการณ์ ผู้ประกอบวิชาชีพพิจารณาถอนตัวจากงานที่ทำให้ความเชื่อมั่น
 - (ข) ในดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่นแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ในกรณีเช่นนี้ผู้ประกอบวิชาชีพต้องแสดงข้อสรุปอย่างมีเงื่อนไขหรือแสดงข้อสรุปว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นไม่ถูกต้อง ในงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง กรณีที่ข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นคือข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพ และผู้ประกอบวิชาชีพสรุปว่าเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นบางส่วนหรือทั้งหมดไม่เป็นไปตามเกณฑ์ในสาระสำคัญ การให้ข้อสรุปดังกล่าวถือว่าเป็นข้อสรุปแบบมีเงื่อนไข (หรือข้อสรุปแบบไม่ถูกต้องแล้วแต่จะเหมาะสม)
90. ข้อสรุปอย่างมีเงื่อนไขต้องแสดงว่าผลกระทบหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของเรื่องไม่มีสาระสำคัญมากและไม่แผ่กระจายจนกระทั่งต้องให้ข้อสรุปว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ให้ข้อสรุป
91. ภายหลังจากที่ได้ตอบรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นแล้ว หากพบว่ามีเงื่อนไขเบื้องต้นก่อนการรับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นหนึ่งเงื่อนไขหรือมากกว่าไม่มีอยู่ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องปรึกษาหารือเรื่องดังกล่าวกับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องและต้องพิจารณาว่า
- (ก) เรื่องดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาได้ในระดับที่ผู้ประกอบวิชาชีพพึงพอใจหรือไม่
 - (ข) การปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นนั้นต่อไปเหมาะสมหรือไม่ และ
 - (ค) การสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างไรหรือไม่
92. ภายหลังจากการรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นหากพบว่าเกณฑ์ที่ใช้บางเกณฑ์หรือทั้งหมดไม่เหมาะสมหรือเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นบางส่วนหรือทั้งหมดไม่เหมาะสมกับงานที่ให้ความเชื่อมั่น ผู้ประกอบวิชาชีพต้องพิจารณาถอนตัวจากงานที่ให้ความเชื่อมั่นหากการถอนตัวสามารถทำได้ ภายใตักฎหมายหรือข้อบังคับ หากผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อผู้ประกอบวิชาชีพต้องแสดง

- (ก) ข้อสรุปแบบมีเงื่อนไขหรือข้อสรุปว่าไม่ถูกต้องซึ่งขึ้นอยู่กับระดับสาระสำคัญและการแพร่กระจายของเรื่องดังกล่าว ในดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพ การใช้เกณฑ์ที่ไม่เหมาะสมหรือเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจผิด หรือ
- (ข) ในกรณีอื่น ข้อสรุปแบบมีเงื่อนไขหรือการไม่แสดงข้อสรุปซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพต่อระดับสาระสำคัญและการแพร่กระจายของเรื่องดังกล่าว

เรื่องอื่น

ความรับผิดชอบในการติดต่อสื่อสารอื่น

93. ผู้ประกอบวิชาชีพต้องพิจารณาว่า เมื่ออ้างถึงข้อตกลงการรับงานและสถานการณ์งานที่ทำให้ความเชื่อมั่นอื่น เรื่องใด ๆ ที่อยู่ในความสนใจของผู้ประกอบวิชาชีพต้องได้รับการติดต่อสื่อสารไปยังผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ผู้วัดผลและผู้ประเมินผล ผู้ว่าจ้างงาน และผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลหรือบุคคลอื่นหรือไม่

การจัดทำเอกสารหลักฐาน

94. เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นให้ข้อมูลที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานที่ทำให้ความเชื่อมั่น ก็ต่อเมื่อเอกสารหลักฐานนั้นได้จัดทำทันที และเอกสารหลักฐานนั้นเพียงพอและเหมาะสมเพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีประสบการณ์ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นมาก่อนสามารถเข้าใจได้ถึง
- (ก) ลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีการปฏิบัติที่เป็นไปตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้องและข้อกำหนดตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- (ข) ผลของวิธีการปฏิบัติงานและหลักฐานที่ได้รับ และ
- (ค) เรื่องสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างงานที่ทำให้ความเชื่อมั่น ข้อสรุปที่ได้และดุลยพินิจที่สำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพที่ใช้ในการให้ข้อสรุปนั้น
95. เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นรวมถึงเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงว่าผู้ประกอบวิชาชีพได้จัดการกับข้อมูลไม่สอดคล้องกับข้อสรุปสุดท้ายของผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับเรื่องที่สำคัญเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างไร

การใช้ชื่อของผู้ประกอบวิชาชีพโดยไม่เหมาะสม

96. ผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นหรือข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้องเมื่อผู้ประกอบวิชาชีพรายงานต่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นนั้นหรืออนุญาตให้

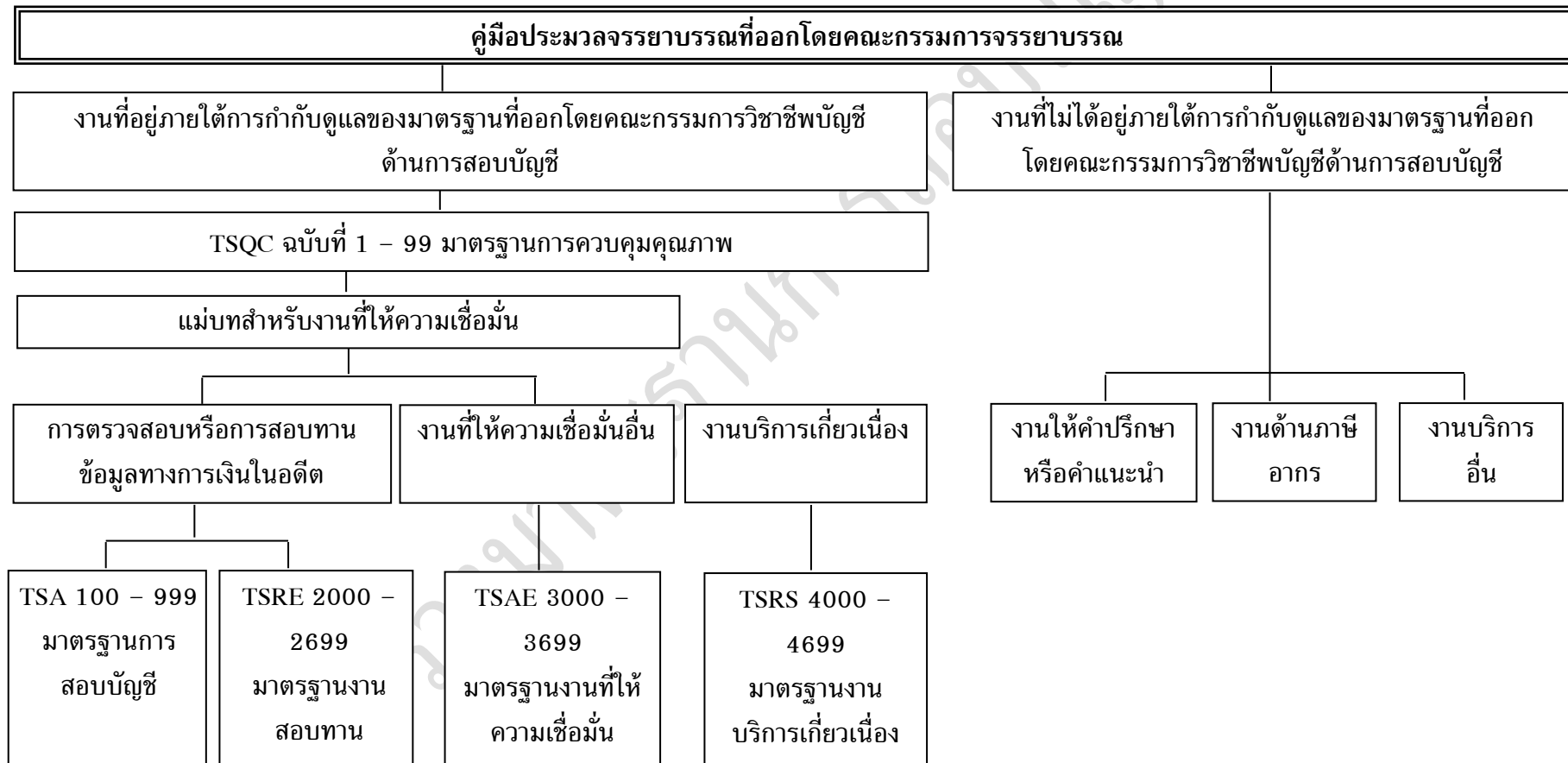
ใช้ชื่อของผู้ประกอบวิชาชีพในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นหรือข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้อง หากผู้ประกอบวิชาชีพไม่ได้เกี่ยวข้องในลักษณะดังกล่าว บุคคลภายนอกก็ไม่สามารถถือได้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพมีความรับผิดชอบ หากผู้ประกอบวิชาชีพทราบว่ามีการที่นำชื่อของผู้ประกอบวิชาชีพไปใช้โดยไม่เหมาะสมในเรื่องเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นหรือข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบวิชาชีพต้องแจ้งให้กิจการนั้นหยุดการกระทำดังกล่าว และผู้ประกอบวิชาชีพควรพิจารณาถึงขั้นตอนต่อไปตามความจำเป็น เช่น แจ้งให้บุคคลภายนอกที่นำข้อมูลทราบถึงการนำชื่อของผู้ประกอบวิชาชีพไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือการขอคำแนะนำทางกฎหมาย

ร่างมาตรฐานการสอบบัญชี

ภาคผนวก 1

ประกาศที่ออกโดยคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชีและความสัมพันธ์ของแต่ละประกาศและความสัมพันธ์ที่มีต่อคู่มือประมวลจรรยาบรรณที่ออกโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณ

ภาคผนวก 2

งานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น และ งานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง

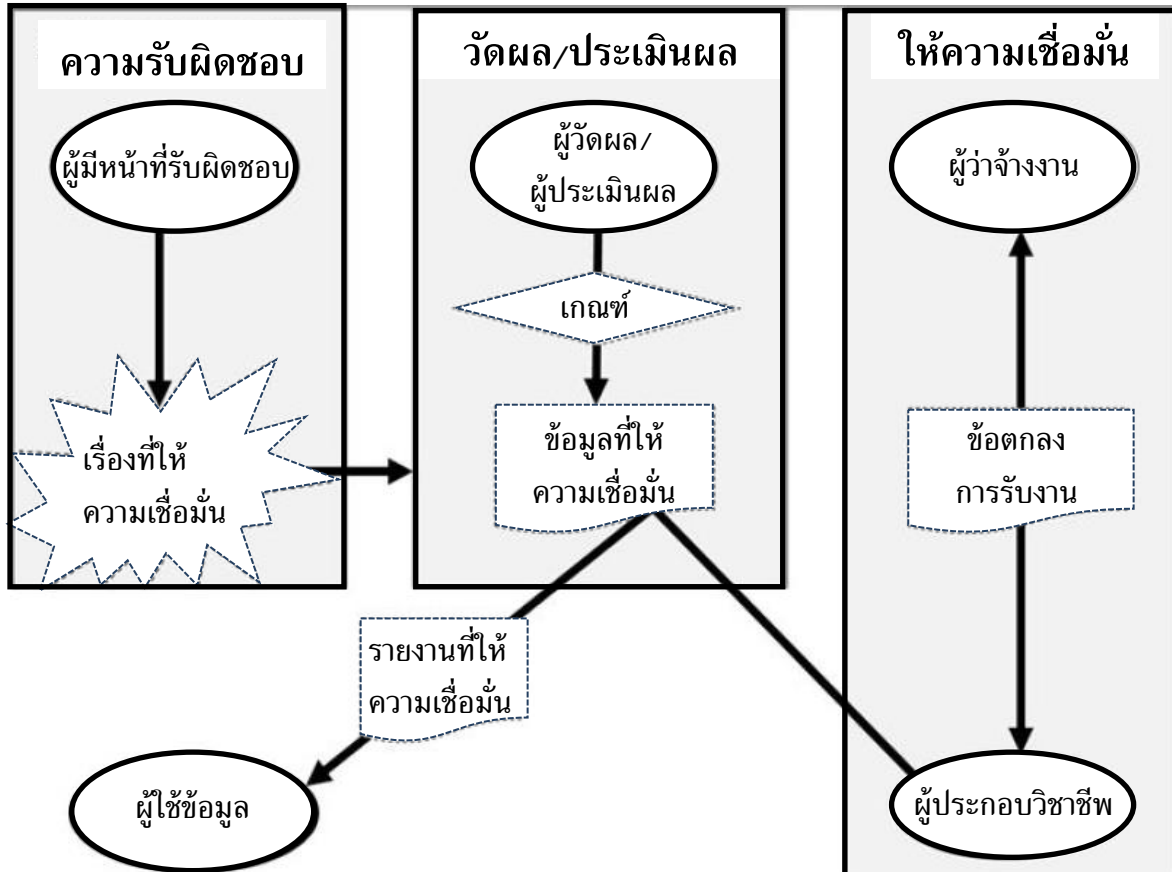
ภาคผนวกนี้แสดงความแตกต่างระหว่างงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่นและงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง

1. ในงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผลซึ่งไม่ใช่ผู้ประกอบวิชาชีพที่ให้ความเชื่อมั่นเป็นผู้วัดผลหรือประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ ผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผลคือข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น ข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นอาจไม่แสดงในบริบทของ เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและเกณฑ์ที่เหมาะสม จึงอาจขัดต่อข้อเท็จจริงได้อย่างมีสาระสำคัญ บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพในงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่นคือการให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อแสดงข้อสรุปว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นตามที่ ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผลจัดทำปราศจากการแสดงข้อมูลอันขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่
2. ในงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ผู้ประกอบวิชาชีพวัดผลหรือประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ที่ใช้และผู้ประกอบวิชาชีพแสดงผลลัพธ์ของข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นเป็นส่วนหนึ่งของหรือแนบพร้อมกับรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น สำหรับงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ผู้ประกอบวิชาชีพรายงานผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ สำหรับงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรงบางงาน ข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพคือหรือเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น ขึ้นอยู่กับเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่น
 - (ก) ผลลัพธ์ของการวัดผลหรือการประเมินผลในงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรงอาจคล้ายคลึงกับรายงานหรือข้อความที่จัดทำโดยผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผลในงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น ในสถานการณ์อื่นผลลัพธ์ซึ่งคือข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นอาจสะท้อนอยู่ในรูปของคำอธิบายเกี่ยวกับประเด็นที่พบ และเกณฑ์ที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ข้อสรุปในรูปแบบการรายงาน “แบบยาว” ในรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น
 - (ข) ผู้ประกอบวิชาชีพอาจใช้ข้อมูลที่รวบรวมโดยผู้อื่น ตัวอย่างเช่น ข้อมูลอาจได้มาจากระบบสารสนเทศซึ่งดูแลโดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ
3. นอกจากการวัดผลและการประเมินผลในงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ผู้ประกอบวิชาชีพใช้ทักษะและเทคนิคในงานที่ให้ความเชื่อมั่นเพื่อให้ได้มาซึ่ง

หลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อแสดงข้อสรุปว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริงในสาระสำคัญหรือไม่ ผู้ประกอบวิชาชีพอาจได้หลักฐานในขณะที่เมื่อทำการวัดผลหรือประเมินผลเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น หรืออาจได้หลักฐานก่อนหรือหลังจากที่ทำการวัดผลหรือประเมินผลเรื่องดังกล่าว

4. คุณค่าของงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรงมีหลายอย่างดังนี้
- (ก) ความเป็นอิสระของผู้ประกอบวิชาชีพจากเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น ผู้ว่าจ้าง ผู้ใช้ข้อมูล และผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ แม้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพจะไม่เป็นอิสระจากข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น เนื่องจากผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้จัดทำข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น
 - (ข) ทักษะและเทคนิคที่ใช้ในงานที่ให้ความเชื่อมั่นในการวัดผลหรือการประเมินผลของเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นผลจากการรวบรวมหลักฐานที่ได้มีปริมาณและคุณภาพใกล้เคียงกับงานให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น การได้มาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอดังกล่าวสามารถแยกความแตกต่างของงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรงจากงานรวบรวมข้อมูล ซึ่งอธิบายเพิ่มเติมดังตัวอย่างเช่น ถ้าผู้ประกอบวิชาชีพรวบรวมรายงานภาษีเรือนกระจกของกิจการ ผู้ประกอบวิชาชีพจะไม่ทำการตรวจสอบการสอบเทียบเครื่องมือวัด ในงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ผู้ประกอบวิชาชีพจะตรวจสอบการสอบเทียบเครื่องมือวัดซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการตรวจวัดหรือการตรวจสอบการสอบเทียบเครื่องมือวัดที่ทำโดยบุคคลอื่นในขอบเขตที่เหมือนกับงานให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น

บทบาทและความรับผิดชอบ

- งานที่ให้ความเชื่อมั่นทุกงานประกอบไปด้วยอย่างน้อยสามกลุ่ม คือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ผู้ประกอบวิชาชีพ และผู้ใช้ข้อมูล ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของงานที่ให้ความเชื่อมั่นบทบาทหน้าที่ของผู้วัดผลหรือ ผู้ประเมินผลอาจแยกจากผู้ว่าจ้างงานได้
- แผนภาพด้านบนแสดงความเกี่ยวข้องกับบทบาทของกลุ่มบุคคลในงานที่ให้ความเชื่อมั่น
 - ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบมีหน้าที่รับผิดชอบต่อเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น
 - ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผลใช้เกณฑ์ในการวัดผลหรือประเมินผลเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นอันเป็นผลมาจากข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น
 - ผู้ว่าจ้างงานตกลงในข้อตกลงการรับงานกับผู้ประกอบวิชาชีพ
 - ผู้ประกอบวิชาชีพได้มาซึ่งหลักฐานที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อแสดงข้อสรุปที่ถูกออกแบบในการเพิ่มระดับความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูลนอกเหนือจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น

- (จ) ผู้ใช้ข้อมูลใช้ข้อมูลในการตัดสินใจบนข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น ผู้ใช้ข้อมูลอาจเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพคาดว่าจะใช้รายงานที่ให้ความเชื่อมั่น ในบางกรณี อาจมีผู้ใช้ข้อมูลนอกเหนือจากที่กล่าวไว้ในรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น

3. ข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบาทเหล่านี้มีดังต่อไปนี้

- งานที่ให้ความเชื่อมั่นทุกงาน อย่างน้อยประกอบไปด้วยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้ใช้ข้อมูล นอกจากนั้นจากผู้ประกอบวิชาชีพ
- ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ผู้ว่าจ้างงานหรือผู้ใช้ข้อมูล
- สำหรับงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ผู้ประกอบวิชาชีพ เป็นผู้วัดผลและผู้ประเมินผลด้วย
- ในงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหรือบุคคลอื่น ซึ่งต้องไม่ใช่ผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผล
- กรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพวัดผลหรือประเมินผลเรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นต่อเกณฑ์ที่ใช้ งานนั้น คืองานที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเชื่อมั่นด้วยตนเองโดยตรง ลักษณะของงานที่ให้ความเชื่อมั่นนั้นไม่สามารถเปลี่ยนไปเป็นงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่นได้ โดยกลุ่มบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความรับผิดชอบสำหรับการวัดผลหรือประเมินผล ตัวอย่างเช่น ถูกเปลี่ยนแปลงโดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแนบรายงานเข้ากับข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นโดยยอมรับความรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว
- ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอาจเป็นผู้ว่าจ้างงาน
- สำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่นหลายงาน ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ อาจเป็นผู้วัดผลหรือ ผู้ประเมินผลและผู้ว่าจ้างงาน เช่น เมื่อกิจการว่าจ้างผู้ประกอบวิชาชีพให้ปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับรายงานที่ถูกจัดเตรียมเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อพัฒนา ความยั่งยืนของตนเอง ตัวอย่างที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบไม่ใช่ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผลได้แก่ เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพได้รับว่าจ้างให้ปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับรายงานที่ถูกจัดเตรียมโดยองค์กรของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อพัฒนา ความยั่งยืนของบริษัทเอกชน
- สำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อคำรับรองของบุคคลอื่น ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผลโดยทั่วไปจะเป็นผู้จัดหาหนังสือรับรองให้กับผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่น ในบางกรณี ผู้ประกอบวิชาชีพอาจไม่สามารถได้มาซึ่งหนังสือรับรองดังกล่าว เช่น เมื่อผู้ว่าจ้างงานไม่ใช่ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผล
- ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบสามารถเป็นหนึ่งในผู้ใช้ข้อมูล แต่อาจไม่ใช่ผู้ใช้ข้อมูลแต่เพียงผู้เดียว
- ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผล และผู้ใช้ข้อมูลอาจมาจากต่างองค์กร หรือมาจากองค์กรเดียวกัน ตัวอย่างกรณีที่มาจากองค์กรเดียวกันได้แก่ ในกรณี โครงสร้างที่มีคณะกรรมการบริหารสองระดับ คณะกรรมการบริหารที่ทำหน้าที่

- ควบคุมดูแลอาจต้องการความเชื่อมั่นจากข้อมูลที่จัดทำโดยคณะกรรมการบริหารขององค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ผู้วัดผลหรือผู้ประเมินผล และผู้ใช้ข้อมูลต้องนำมาพิจารณาในบริบทของงานที่ให้ความเชื่อมั่นเฉพาะงานและอาจแตกต่างจากขอบเขตความรับผิดชอบตามความหมายดั้งเดิม เช่น ผู้บริหารอาวุโสของกิจการ (ผู้ใช้ข้อมูล) อาจว่าจ้างผู้ประกอบวิชาชีพให้ปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นในลักษณะเฉพาะของกิจกรรมของกิจการซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารในระดับต่ำกว่า (ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ) ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบอย่างสูงสุดของผู้บริหารอาวุโส
- ผู้ว่าจ้างงานซึ่งไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบสามารถเป็นผู้ใช้ข้อมูลได้
4. ข้อสรุปของผู้ประกอบวิชาชีพอาจใช้ถ้อยคำในรูปแบบดังต่อไปนี้
 - เรื่องที่ให้ความเชื่อมั่นและเกณฑ์ที่ใช้
 - ข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นและเกณฑ์ที่ใช้ หรือ
 - รายงานที่จัดทำโดยกลุ่มบุคคลที่เหมาะสม
 5. ผู้ประกอบวิชาชีพและผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอาจตกลงที่จะนำเอาหลักเกณฑ์ของมาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นมาใช้กับงานที่ให้ความเชื่อมั่นเมื่อไม่มีผู้ใช้ข้อมูลอื่นนอกจากผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่เป็นไปตามข้อกำหนดทุกข้อตามมาตรฐานที่เกี่ยวกับงานที่ให้ความเชื่อมั่นในกรณีเช่นนี้รายงานของผู้ประกอบวิชาชีพต้องรวมถึงข้อความที่จำกัดการใช้รายงานสำหรับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

ภาคผนวก 4

การจัดประเภทของเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น

ตารางด้านล่างแสดงการจัดประเภทของเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นพร้อมตัวอย่างประกอบ สำหรับบางประเภทของเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นไม่ได้ให้ตัวอย่างประกอบเนื่องจากงานที่ทำให้ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับข้อมูลในประเภทของเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นดังกล่าวอาจไม่ค่อยได้จัดทำขึ้นบ่อย การจัดประเภทยังอาจไม่จำเป็นต้องครบถ้วน ประเภทของเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นจึงอาจไม่ได้ครอบคลุมทั้งหมด และเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่นหรือข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่นบางประเภทอาจมีองค์ประกอบที่จัดประเภทได้มากกว่าหนึ่งประเภท เช่น รายงานแบบบูรณาการ (Integrated Reporting) และรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility Reporting) ประกอบด้วยข้อมูลในอดีตและในอนาคต และข้อมูลทางการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงิน ในบางกรณี ตัวอย่างดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ทำให้ความเชื่อมั่น แต่บางกรณีเป็นเรื่องที่ทำให้ความเชื่อมั่น หรือเป็นเพียงแค่การบ่งชี้หรือการสงสัยซึ่งข้อมูลสามารถช่วยในการจัดประเภทให้อย่างมีความหมายมากกว่าในสถานการณ์นั้น ๆ

ข้อมูลเกี่ยวกับ		ข้อมูลในอดีต	ข้อมูลในอนาคต
ทางการเงิน	ผลการดำเนินงาน	งบการเงินที่จัดทำตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินที่ยอมรับได้	<ul style="list-style-type: none"> กระแสเงินสดตามประมาณการ/ กระแสเงินสดตามสมมติฐาน
	ฐานะการเงิน		<ul style="list-style-type: none"> ฐานะการเงินตามประมาณการ/ ฐานะการเงินตามสมมติฐาน
ที่ไม่ใช่ทางการเงิน	ผลการดำเนินงาน/ การใช้ทรัพยากร/ การประเมินความคุ้มค่า	<ul style="list-style-type: none"> รายงานก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas Statement) รายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainability Report) ดัชนีที่ใช้ประเมินผลงาน (KPIs) รายงานการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Statement on effective use of resources) รายงานการประเมิน 	<ul style="list-style-type: none"> การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่คาดหวังอันเป็นผลมาจากเทคโนโลยีใหม่ หรือ ก๊าซเรือนกระจกที่ถูกดูดซับจากต้นไม้ รายงานที่เสนอแนวทางปฏิบัติเพื่อเพิ่มความคุ้มค่า

ข้อมูลเกี่ยวกับ	ข้อมูลในอดีต	ข้อมูลในอนาคต	
	<p>ความคุ้มค่า (Statement on Value for Money)</p> <ul style="list-style-type: none"> รายงานความรับผิดชอบต่อ สังคมขององค์กร (Corporate social responsibility reporting) 		
เงื่อนไข	<ul style="list-style-type: none"> คำอธิบายเกี่ยวกับระบบหรือกระบวนการที่ใช้ปฏิบัติในปัจจุบัน ลักษณะทางกายภาพ เช่น ขนาดของทรัพย์สินที่ให้เช่า 		
ระบบ/ กระบวนการ	คำอธิบาย	<ul style="list-style-type: none"> คำอธิบายเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน 	
	การออกแบบ	<ul style="list-style-type: none"> การออกแบบการควบคุมขององค์กรที่ให้บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> การออกแบบการควบคุมที่เสนอไว้สำหรับกระบวนการผลิตใหม่
	การปฏิบัติการ/ ประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> ความมีประสิทธิภาพของวิธีการว่าจ้างและพัฒนาบุคลากร 	
พฤติกรรม	การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกิจการ เช่น เงื่อนไขของการกู้ยืมเงิน (loan covenants) ข้อกำหนดโดยเฉพาะตามกฎหมายและข้อบังคับ 	
	พฤติกรรมของบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินผลความมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการตรวจสอบ 	
	อื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> ความเหมาะสมสำหรับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมสำเร็จรูป 	

ร่างมาตรฐานการสอบบัญชี